

KARTA KURSU

niestacjonarna

Nazwa	Główne nurty filozofii współczesnej	
Nazwa w j. ang.	Main currents of contemporary philosophy	
Koordynator	Prof. dr hab. Katarzyna Gurczyńska-Sady	Zespół dydaktyczny
		dr Maciej Urbanek
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zadaniem kursu jest zapoznanie studentów z najważniejszymi i wciąż żywymi nurtami filozofii współczesnej, ze szczególnym uwzględnieniem ich oddziaływania na doktryny i koncepcje socjologiczne. Ma to umożliwić pełniejsze zrozumienie genealogii i kontekstów występowania aktualnych kontrowersji doktrynalnych i sporów teoretycznych w socjologii oraz przygotować do ich samodzielnego interpretowania, a także wyciągania z nich teoretycznych i praktycznych wniosków .

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstawowej problematyki filozoficznej, wyniesiona z wcześniejszego kursu „Główne zagadnienia filozofii”
Umiejętności	Umiejętność analizowania i porównywania różnych stanowisk w kluczowych kwestiach filozoficznych
Kursy	„Główne zagadnienia filozofii”

Opis metod prowadzenia zajęć

Prezentacja poszczególnych nurtów filozofii współczesnej odbywa się w formie systematycznego omówienia każdego z nich podczas wykładów, a następnie studenci analizują kluczowe dla poszczególnych doktryn źródła i materiały z prowadzącym ćwiczenia oraz prowadzą pod jego kierunkiem dyskusje na ich temat.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X				x	
W02								X		X		x	
U01								X				x	
U02								X		X		x	
K01								X				x	
K02								X		X		x	
...								X				x	

Kryteria oceny	Dostateczny – student opanował w zadowalającym stopniu zakładane efekty kształcenia Dobry – student wykazuje się pełną orientacją we wszystkich teoretycznych i sprawnością w praktycznych efektach kształcenia Bardzo dobry – student wykazuje się samodzielną i dojrzałą analizą oraz umiejętnością argumentowania

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Filozofia pozytywistyczna, jej aspekty i wymiary społeczne
Koło Wiedeńskie neopozytywizm, szkoła lwowsko-warszawska i jej osiągnięcia.
Społeczne doktryny z kręgu neopozytywistycznego, „Społeczeństwo otwarte” i jego wpływ na myśl społeczną XX wieku
Filozofia analityczna, filozofia języka, zwrot lingwistyczny we współczesnej filozofii i socjologii, etnolingwistyka i jej rola w naukach społecznych
Fenomenologia, jej rozwój i odmiany, etnometodologia jako socjologiczna paralela
Egzystencjalizm i jego społeczno-kulturowe oddziaływanie
Personalizm filozoficzny, jego odmiany, wpływ na myśl filozoficzno-etyczną Karola Wojtyły i chrześcijaństwo współczesne
Filozofia dialogu, jej wymiar etyczny i społeczny, rola Tischnera w jej kształtowaniu
Pragmatyzm, neopragmatyzm i ich wpływ na myśl społeczną, symboliczny interakcjonizm
Postmodernizm, jego filozoficzne, kulturowe i estetyczne warianty, koncepcja płynnej nowoczesności i jej socjologiczne konteksty

pozytywizm (A. Comte, *Kurs filozofii pozytywnej* (fragm.))

- fenomenologia (K. Świącicka, *Fenomenologia jako nauka opisowa*, [w:] Tenże, *Husserl*)

- filozofia języka (L. Wittgenstein, *Tractatus logico-philosophicus* (fragm.))

- antropologia filozoficzna (H. Plessner, *Zadanie antropologii filozoficznej*, [w:] *Studia z filozofii niemieckiej, t.4 Antropologia filozoficzna*)

- egzystencjalizm (J.P. Sartre, *Egzystencjalizm jest humanizmem* (fragm.))

- hermeneutyka (P. Ricoeur, *Symbol daje do myślenia* [w:] Tenże, *Egzystencja i hermeneutyka*)

- postmodernizm (K. Wilkoszewska, *Czym jest postmodernizm?* (fragm.))

Wykaz literatury podstawowej

Tatarkiewicz W., *Historia filozofii*

Gadacz T., *Historia filozofii XX w.*

Gawor L., Stachowski Z. (red.), *Filozofia współczesna*

Gurczyńska-Sady K., Sady W. *Wielcy filozofowie współczesności*

Miś A., *Filozofia współczesna. Główne nurty*

Opara S., *Wstęp do filozofii współczesnej*

Schrade U., *Nurty filozofii współczesnej*

Siemek M., *Wykłady z filozofii nowoczesności*

Kuderowicz Z., (red.) *Filozofia współczesna*

Antologia tekstów (udostępniona przez prowadzącego ćwiczenia):

Comte A., *Rozprawa o duchu filozofii pozytywnej*, (fragmenty).

Nietzsche F., *Tako rzecze Zaratustra*, rozdz. I: *Przedmowa Zaratustry o nadczłowieku i ostatnim człowieku*.

Carnap R., *Filozofia i składnia logiczna*, cz. I i III.

Kuhn T., *Struktura rewolucji naukowych*, (fragmenty).

Ingarden I., *Człowiek i przyroda*, w: Tenże, *Książeczka o człowieku*, Kraków 1987, s.13-18.

Freud Z., *Kultura jako źródło cierpień*. (fragmenty)

Sartre J-P., *Egzystencjalizm jest humanizmem*.

Buber M., *Ja i ty*, Warszawa 1992, s. 39-48.

Rawls J., *Teoria sprawiedliwości*, Warszawa, 2013, s. 208-216.
 Rorty R., *Przygodność, ironia i solidarność*, Warszawa 1996, s. 107-134.
 Gadamer H-G., *Koło jako struktura rozumienia*, w: *Wokół rozumienia. Studia i szkice z hermeneutyki*, G. Sowinski (red.), Kraków 1993, s. 227–34.
 Ortega y Gasset, *Bunt mas*, (fragmenty).

Wykaz literatury uzupełniającej

Hartman J. (red.) *Słownik filozofii*
 Podsiad A., *Słownik terminów i pojęć filozoficznych*
 Julia D., *Słownik filozofii*

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	40
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		120
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4